

dan Mand, der har Familie med tre Børn — og det er jo Gennemsnittet, det er det, vi talte om, da vi forhandlede om de direkte Skattelove — er Forbruget af toldpligtige Varer, af de Varer, som der bliver Nedsættelse paa ved denne Toldlov, følgende: 25 Pd. Kaffe, ca. $\frac{1}{2}$ Pd. om Ugen, paa hvilke han tjener 6 Øre pr. Pd., hvis den Toldlov, Folketinget har lavet, gaar igennem, altsaa i alt 1 Kr. 50 Ø. om Aaret, 24 Pd. Ris à 4 Ø., det er 96 Ø., 75 Pd. Petroleum à 2 Ø., det er 1 Kr. 50 Ø., 60 Pd. Salt à 0,8 Ø., det er 48 Ø. Dertil komme saa Manufakturvarer. Der har det ganske vist ikke været muligt at udregne, hvilken Fordel han vil faa, da der hidtil ikke fra de mest toldkyndige Medlemmer, dem, der se saa udmærket gennem alt, er kommet nogen virkelig Oversigt over, hvad man skal tjene paa disse Varer. Det er derfor lidt vanskeligt at regne ud, hvad en saadan Husmand skal tjene derpaa. Han køber jo ikke mange Manufakturvarer, og det, han køber, er af den groveste Sort, Varer, som ere overordentlig billige, hvor Beskyttelsen derfor — det staar i alt Fald i Toldkommissionens Betænkning — ikke har virket saa stærkt til at fordyre Varerne. Denne Del af hans Forbrug kan altsaa ikke regnes saa nøje ud, men det er sikkert sat meget højt, naar man antager, at han her vil tjene 1 Kr. Altsaa, hans Fortjeneste ved Toldloven vil blive 5 Kr. 44 Ø. Den samme Mand — det er altsaa ikke noget tænkt Eksempel, det er taget ud af et Regnskab — bruger 8 Pd. Tobak aarlig. Man skulde synes, at det var kun lidt Tobak, men vi maa huske paa, at den Mand, der graver Grøfter, kaster Tørv, laver Mergelgrave og slider fra Morgen til Aften, kun kan ryge, naar han gaar til Arbejdspladsen og hjem fra Arbejdspladsen, og saa kan han om Aftenen ryge en Pipe, naar han faar Avisen fra sin Nabo — de ere jo gerne 3—4 Mand om en Avis — og saa kan han ryge om Søndagen, naar han skal se Aviserne nøjere igennem, og han bruger ogsaa lidt Skraatobak. Men paa disse 8 Pd. Tobak skal han altsaa betale 1 Kr. 28 Ø. mere end hidtil i Skat. Denne Mand bruger 52 Potter Brændevin om Aaret, det er 1 Pot om Ugen, og 1 Pot om Ugen giver 2—3 Snaps om Dagen, det kan man ikke misunde en saadan Mand. Selv om nogle have megen Lyst til at gøre Halløj med „den fattige Mands Snaps“, tror jeg, at man skal lade ham have et saadant Brændevinsforbrug ubeskaaret. Han vil ved denne Toldlov og Brændevinsskatten faa

en Ekstraudgift paa 9 Kr. 60 Ø. om Aaret — altsaa han vil ved disse to Love faa et aarligt Tab af 4 Kr. 16 Ø. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds, der til Dels havde de samme Tal i Gaar, gik klogelig nok uden om Brændevinsskatten ved at sige: Ja, Folk kunne jo selv bestemme, hvor meget Brændevin de ville købe, der er jo i Virkeligheden en Fortjeneste paa Toldloven. Ja, at der er Fortjeneste paa Toldloven, benægter jeg ikke, tværtimod, det er der, og jeg tror ogsaa, at det kan blive der, selv om man paa enkelte Satsler vil gaa noget ned. Denne Mand vil altsaa have et Tab paa 4 Kr. 16 Ø. Det er det, man giver min Landarbejder og de Herrers Landarbejdere trindt omkring ved disse Love. Det er den Hjælp, man yder de ubemidlede i Landet ved disse to Love, at man giver dem en ekstra Skat af 4 Kr. 16 Ø. Det er det, man tilsigter. De Herrer, der have set gennem det hele som Glas og kende det alt sammen meget godt, have altsaa haft den Hensigt oprindelig. Lige fra den første Dag i 1897 have de tænkt: Bare vi kunde komme til at skære en bred Rem af Landarbejdernes Ryg, saa er det godt, det er det, vi ønske.

Jeg tror nu ikke, at alle her i denne Sal, der ere ivrige for Toldlovens Gennemførelse sammen med Brændevinsskatten, vel at mærke, have haft den Hensigt. Men disse Tal skulle nok holde Stik. For en Husmand vil Virkningen omtrent blive den samme, om end ikke saa grel, thi en Husmand med et Par Køer er som Regel Medlem af et Andelsmejeri, og der faar han nogen Fortjeneste paa Andelsmejeriets Kul. Naar man sætter Kulforbruget til omtrent 1 Td. pr. Ko — det er vist ikke saa helt uforsvarligt endda — vil han der tjene 28 Øre om Aaret. En Husmand har jo ogsaa noget Værktøj, som han maaske under Hensyn til Nedsættelsen af Metaltolden kan faa lidt Nedsættelse paa. Jeg tror nu ikke, at det giver ret meget, for en Nedsættelse af $\frac{1}{4}$ Skilling pr. Pund Raajærn vil jo ikke hjælpe saa meget til Nedsættelse af Værkstøjspriserne, men noget kan han maaske faa, og naar man sætter det til 25 Øre om Aaret, tror jeg, det er ret rigelig ansat. Saa bliver hans Tab ved disse to Loves Gennemførelse 3 Kr. 60 Øre.

Lad os saa gaa over til Gaardmændene og se deres Profit ved den samlede Gennemførelse af Told- og Brændevinsloven. Jeg har ud af disse Regnskaber faaet Forbruget hos en Gaardmand med 25 Køer, altsaa ikke en af de mindste. Han for-